ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Havlové a soudců Mgr. Jiřího Novotného a JUDr. Hany Zemanové ve věci

žalobce: **P[redacted] H[redacted]**, narozený dne [redacted]
bytem [redacted], [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Lukášem Kuhajdou
sídlem U Zvonu 11, 301 00 Plzeň

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o náhradu škody ve výši 15 206 350 Kč

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 30. 4. 2018, č. j. 14 C 283/2005-512

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I, pokud jím byla žalované uložena povinnost nahradit žalobci škodu v částce 12 083 550 Kč, potvrzuje, a ve lhůtě plnění se mění tak, že žalovaná je povinna tuto částku žalobci zaplatit ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku.

II. Ve výroku II, pokud byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 1 589 250,30 Kč, se rozsudek soudu prvního stupně potvrzuje, a ve lhůtě plnění se mění tak, že žalovaná je povinna tuto částku uhradit ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

III. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 119 644,80 Kč

hodu s prvopisem potvrzuje Lucie Grabmüllerová.

ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci škodu ve výši 12 083 550 Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku, jež mu byla způsobena nezákonným rozhodnutím ve smyslu ust. § 1 zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem, přičemž za nezákonné rozhodnutí považoval rozhodnutí o zahájení trestního stíhání ve formě sdělení obvinění, když žalobce byl obžaloby zproštěn z důvodu podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu, tedy z důvodu, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl stíhán. Žalovaná proto odpovídá za škodu, která žalobci vznikla v důsledku trestního stíhání jako celku. V řízení bylo zjištěno, že žalobce byl vzat do vazby a společně s ním byly do vazby vzaty i další osoby, které na chod společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o. měly zásadní vliv, a tedy již pro tuto skutečnost společnost ztratila obchodní vedení a nepochybně tato okolnost vedla ke vzniku škody, nicméně nejedná se o příčinu jedinou a zásadní. Přinejmenším stejný význam, či spíše význam větší, má už samotné zahájení trestního stíhání a úkony v něm provedené. Pokud si soud odmyslí vykonání vazby, i přesto lze zahájení trestního stíhání a úkony s tím spojené v daném případě považovat za zásadní příčinu vzniku škody, neboť i bez vzetí žalobce a dalších osob do vazby byly provedené kroky ze strany Policie ČR pro společnost HGA Úněšov, spol. s r. o. fatální. Tedy už jen samotné zahájení trestního stíhání a úkony v něm provedené po faktické stránce představovaly ekonomickou likvidaci společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o., a tedy ke škodě, která vznikla, by tak došlo i v případě, že by žalobce byl stíhán nevazebně. Příčinná souvislost mezi jednáním na straně státu a vznikem škody se tak váže už k samotnému sdělení obvinění (zahájení trestního stíhání). Nárok žalobce nebyl promlčen, neboť u soudu byl uplatněn v poslední den běhu tříleté promlčecí doby. Vyčíslení nároku mělo oporu ve znaleckém posudku České znalecké, a. s., který stanovil ztrátu na ušlém zisku částkou 8 481 300 Kč a škodu způsobenou znehodnocením obchodního podílu ve výši 3 602 250 Kč. Nákladový výrok byl postaven na porovnání úspěchu účastníků v řízení, když částečně neúspěšnému žalobci (v rozsahu 17,6 %) byla přiznána plná náhrada nákladů řízení podle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř., neboť rozhodnutí o výši přisouzeného plnění záviselo na znaleckém posudku.

2. Ve včasném odvolání vyjádřila žalovaná nesouhlas s tímto rozhodnutím. Setrvala na svém stanovisku, že není dána příčinná souvislost mezi vznikem škody a nezákonným trestním stíháním žalobce. Pokud by byl žalobce od počátku stíhán na svobodě a nikoliv vazebně, určitých zisků by společnost jistě dosahovala a zejména by měl žalobce možnost poklesu zisků a ztráty hodnoty obchodního podílu svou osobní intervencí zabránit. Podle žalované je naprosto evidentní, že ke vzniku tvrzené škody došlo právě v důsledku toho, že žalobce byl omezen na svobodě vazbou. Nárok z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou vzetím žalobce do vazby je však promlčen. Soud závěr o existenci příčinné souvislosti mezi zahájením trestního stíhání a vznikem škody opřel o ukončení smlouvy s jediným (německým) dodavatelem pohonných hmot. Z výpovědi svědků nelze najisto postavit, že právě trestní stíhání bratrů H[redacted] vedlo k ukončení těchto dodávek. Druhý smluvní partner (dodavatel) nebyl v řízení slyšen k okolnostem ukončení dodávek pohonných hmot a svědek V[redacted] K[redacted] se k této skutečnosti vyjádřil bez přesné znalosti jednání dodavatele. Nakonec žalobcem uplatněná škoda je pouze hypotetická, nelze najisto postavit případnou odpovědnost státu ke konkrétně vyčíslenému rozsahu škody, především pak by posuzovaná škoda vznikla společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o. (právnické osobě) a nikoliv žalobci jako fyzické osobě. Žalobce proto nemohl prokázat, že by mu škoda vznikla skutečně (reálně) v přisouzené mu výši. Žalovaná má za to, že škoda je vyčíslena v účetní rovině. Není vůbec postaveno najisto, že by i v případě, kdy by nebylo proti žalobci vedeno trestní řízení, došlo k vypořádání jeho obchodního podílu v té konkrétní výši, resp. že by žalobce dosáhl zisku, jak je vypočten ve znaleckém posudku. Je třeba mít na paměti, že škoda vzniká především společnosti jako takové (právnické osobě) a je to žalobce, kdo musí prokázat, že by se jeho obchodní podíl

hodu s prvopisem potvrzuje Lucie Grabmüllerová.

tzv. přetavil do peněžního ekvivalentu, tj. částky, jíž požaduje po žalované k náhradě. Mohlo se udát cokoli, mohl být realizován nějaký podnikatelský záměr, který by nevyšel, valná hromada by nerozhodla o vypořádání podílu, apod. Žalobce neprokázal, že by s vysokou mírou pravděpodobnosti bylo vydáno usnesení valné hromady společnosti, dle kterého by mu měl být vyplacen podíl na zisku společnosti. Stran vlivu na vznik škody a její výši není dle názoru žalované bez významu i vzetí do vazby dvou zásadních externích spolupracovníků žalobce, V[redacted] K[redacted] a P[redacted] M[redacted], kdy první z nich měl na starosti jednání s německou společností Diermeier GmbH, jediným dodavatelem žalobce, a druhý měl za úkol ekonomické poradenství v oblasti daní, hospodaření společnosti, jednání s bankou o úvěrech, apod. Pokud by minimálně jedna z těchto osob zůstala na svobodě, je žalovaná toho názoru, že by se dařilo ušlé zisky eliminovat. S uvedenou argumentací navrhla žalovaná změnu napadeného rozsudku na zamítnutí žaloby.

3. Žalobce, který se ztotožnil s odůvodněním napadeného rozsudku, navrhl jeho potvrzení a přiznání mu náhrady nákladů odvolacího řízení. Zopakoval, že zahájení trestního stíhání bratrů H[redacted] a úkony s tím spojené, lze považovat za zásadní příčinu vzniku škody, neboť i bez vzetí žalobce a dalších osob do vazby, byly provedené kroky Policie ČR pro společnost HGA Úněšov, spol. s r. o. fatální a vedly k faktické likvidaci společnosti. Vyčíslení škody plně koresponduje se závěry soudně znaleckého posudku České znalecké, a. s.

4. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a řízení mu předcházející (ust. § 212, § 212a o. s. ř.) a po projednání věci dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

5. V projednávané věci bylo provedenými důkazy prokázáno a mezi účastníky je nesporné, že žalobce byl dne l9. 6. l996 vzat do vazby v souvislosti se sdělením mu obvinění ze dne l7. 6. l996, z vazby byl propuštěn dne 21. 5. l997 a pravomocně byl zproštěn obžaloby podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu, tj. z důvodu, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro který byl stíhán, ke dni l5. l0. 2002.

6. Je ustálenou soudní praxí judikováno, že odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 265/2012).

7. Jelikož ve smyslu ustálené soudní judikatury je žalobou uplatněný nárok nutné právně kvalifikovat jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, byť bylo v daném případě trestní stíhání zahájeno sdělením obvinění, k němuž došlo dne l7. 6. l996, řídí se v projednávané věci, s odkazem na ust. § 36 zákona č. 82/1998 Sb., odpovědnost žalovaného za škodu zákonem č. 58/1969 Sb., konkrétně pak především jeho ust. § 1 odst. 1. Vzhledem k tomu, že posuzovaný nárok není žalobcem spojen s náhradou škody způsobené mu rozhodnutím o vazbě (ust. § 5 zákona č. 58/69 Sb.), nepoužije se na něj ust. § 23 zákona č. 58/1969 Sb., upravující objektivní jednoroční promlčecí lhůtu k jeho včasnému uplatnění. Je-li požadavek náhrady škody žalobcem postaven v příčinné souvislosti s nezákonným sdělením mu obvinění, je nutno na otázku promlčení nároku aplikovat ust. § 22 odst. 1 zákona č. 58/l969 Sb., které stanoví pro jeho včasné uplatnění tříletou subjektivní promlčecí lhůtu, jejíž počátek lze vztáhnout k pravomocnému rozhodnutí o zproštění žalobce žaloby v trestní věci proti němu vedené. Promlčecí lhůta má charakter hmotněprávní lhůty a počítání jejího běhu se řídí úpravou obsaženou v ust. § 122 dříve platného občanského zákoníku. Podle odstavce 2 a 3 citovaného zákonného ustanovení pak platí, že konec lhůty určené podle let připadá na den, který se číslem shoduje se dnem, na který připadla událost, od níž se běh lhůty počítá, přičemž připadne-li poslední den této lhůty na sobotu, neděli či svátek, je jejím posledním dnem nejblíže následující pracovní den. Uvažovaná tříletá promlčecí lhůta tedy měla uplynout v sobotu l5. l0. 2005, což znamená, že její konec připadl na následující

hodu s prvopisem potvrzuje Lucie Grabmüllerová.

pondělí l7. l0. 2005, což je datum, ke kterému předmětná žaloba byla uplatněna u soudu. Z podaného výkladu lze proto uzavřít, že pokud by měl být spojen požadavek na náhradu škody pro jednání v příčinné souvislosti s nezákonným vznesením obvinění žalobci, což se skutečně stalo, žalobou uplatněný nárok by nemohl být promlčen.

8. Pakliže by se jednalo o nárok na náhradu škody způsobené v příčinné souvislosti s výkonem vazby (žalobce byl vzat do vazby 19. 6. 1996 a byl z ní propuštěn 21. 5. 1997), došlo by k promlčení nároku ve smyslu ust. § 23 zákona č. 58/1969 Sb., jež stanoví, že právo na náhradu škody podle části první, hlavy druhé, se promlčí za rok ode dne, kdy nabylo právní moci zprošťující rozhodnutí.

9. Ustanovení § 22 odst. 1, 2 zákona č. 58/1969 Sb. dopadají na promlčení všech práv podle tohoto zákona, s výjimkou práva na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě či trestu, jež upravuje ust. § 23 zákona. V prvním případě jde o kombinaci lhůty subjektivní a objektivní, pro druhou kategorii zákon počítá s jedinou, a to objektivní lhůtou v délce jednoho roku, počínající dnem právní moci rozhodnutí, kterým došlo k zastavení trestního řízení, zproštění obžaloby či uložení mírnějšího trestu. Důvodová zpráva k ustanovení § 23 zákona doslova říká: "Jde-li o promlčení práva na náhradu škody za vazbu nebo trest upravené v druhé hlavě, první části, bylo třeba připnout počátek běhu promlčecí lhůty ke dni, kdy nabylo právní moci zprošťující rozhodnutí nebo rozhodnutí, kterým bylo trestní stíhání zastaveno. Vzhledem k tomu také stačilo stanovit pouze jednu objektivní promlčecí lhůtu v délce jednoho roku.“

10. Základním předpokladem promlčení je okolnost, že věřitel své právo nevykonal, to znamená, neuplatnil je ve stanovené lhůtě žalobou podanou proti dlužníkovi u soudu. Takto je třeba pojímat i charakter promlčecích lhůt podle ustanovení § 22 a § 23 zákona č. 58/1969 Sb., neboť používají-li tato ustanovení formulaci "právo na náhradu škody se promlčí“ (shodně jako ustanovení § 106 tehdy platného obč. zák.), jednoznačně odkazují na obecnou úpravu promlčení. Zda byl nárok předběžně projednán u jiného orgánu (§ 9 odst. 1 zákona č. 58/1969 Sb.) či nikoliv a kdy se tak stalo, není pro zákonem zmiňované "vykonání práva“ významné, neboť u tohoto jiného orgánu, se na rozdíl od soudu, právo ve smyslu ustanovení § 100 odst. 1 tehdy platného obč. zák. nevykonává. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 58/1969 Sb. pak upravuje stavení běhu promlčecí lhůty pro všechny druhy nároků, uvedených v § 9 odst. 1 tohoto zákona. Po dobu předběžného projednání nároku, maximálně po dobu šesti měsíců (§ 22 odst. 3 zákona) se promlčecí doba staví, avšak teprve uplatnění práva žalobou u soudu je výkonem práva rozhodným z hlediska promlčení nároku na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě či trestu (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 292/2003, 30 Cdo 2741/2011 či rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 541/03).

11. Dlužno dále poznamenat, přestože se počátek běhu promlčecí doby v případě nároku na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě odvíjí od právní moci rozhodnutí o zproštění obžaloby, řídí se délka promlčecí doby podle právního předpisu, za jehož účinnosti škoda vznikla. Žalobce byl z vazby propuštěn 21. 5. 1997, tedy za účinnosti zákona č. 58/1969 Sb., který stanovuje promlčecí lhůtu k uplatnění nároku v délce jednoho roku ode dne, kdy nabylo právní moci zprošťující rozhodnutí. Zprošťující rozhodnutí v posuzovaném případě nabylo právní moci dne 15. 10. 2002, což znamená, že byla-li žaloba na náhradu škody u soudu uplatněna 17. 10. 2005, jednoroční promlčecí lhůta (spolu s lhůtou pro uplatnění nároku u Ministerstva spravedlnosti ČR) uplynula. Vznesla-li žalovaná námitku promlčení, nelze z uvedeného důvodu žalobcem požadovaný nárok soudně přiznat (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2234/2011).

12. Ke vzniku objektivní odpovědnosti státu za škodu, jíž se nelze zprostit, je zapotřebí současné splnění tří podmínek: 1) nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup, 2) vznik škody a 3) příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a vznikem škody. O odškodnitelnou majetkovou újmu se přitom jedná, jestliže nezákonné rozhodnutí či nesprávný úřední postup měly dopad do majetkové sféry poškozeného, tedy jestliže

nebýt jich, nedošlo by k majetkové újmě. Nezbytným předpokladem objektivní odpovědnosti státu za škodu je pak příčinná souvislost (vztah příčiny a následku) mezi právní skutečností, za níž se odpovídá, a vznikem škody, tedy je-li nezákonné rozhodnutí či nesprávný úřední postup se vznikem škody ve vztahu příčiny a následku. Přitom obecně platí, že otázka příčinné souvislosti – vztahu mezi škodnou událostí a vznikem škody – je zpravidla otázkou skutkovou, nikoli právní. Právní posouzení příčinné souvislosti může spočívat toliko ve stanovení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována, případně zda a jaké okolnosti jsou či naopak nejsou způsobilé tento vztah vyloučit. Příčinná souvislost je přitom obecně dána tehdy, jestliže je škoda podle obecné povahy, obvyklého chodu věcí a zkušeností adekvátním důsledkem protiprávního úkonu nebo škodní události a škoda by nebyla nastala bez této příčiny.

13. Pro daný případ je zásadní posouzení právní otázky, v důsledku jaké skutečnosti žalobci jako poškozenému vznikla jím tvrzená škoda spočívající v nemožnosti podnikání. Je běžné, že se kauzálního děje účastní více skutečností, které vedou ke vzniku škody. Mezi takovými skutečnostmi je však třeba identifikovat právně relevantní příčinu vzniku škody. Z celého řetězce všeobecné příčinné souvislosti (v němž každý jev má svou příčinu, zároveň však je příčinou jiného jevu) je třeba sledovat jen ty příčiny, které jsou důležité pro odpovědnost za škodu. Musí jít o skutečnosti podstatné, bez nichž by ke vzniku škody nedošlo. Pro existenci kausálního nexu je nezbytné, aby řetězec postupně nastupujících příčin a následků byl ve vztahu ke vzniku škody natolik propojen, že již z působení prvotní příčiny lze důvodně dovozovat věcnou souvislost se vznikem škodlivého následku. To znamená, aby prvotní příčina bezprostředně vyvolala jako následek příčinu jinou a ta případně příčinu další. K přerušení příčinné souvislosti dochází, jestliže nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která vyvolala vznik škody, bez ohledu na původní škodnou událost. Zůstala-li původní škodná událost tou skutečností, bez níž by k následku nedošlo, příčinná souvislost se nepřerušuje. Podle teorie adekvátní příčinné souvislosti je příčinná souvislost dána tehdy, jestliže je škoda, podle obecné povahy, obvyklého chodu věcí a zkušeností, adekvátním důsledkem protiprávního úkonu nebo škodní události. Současně se musí prokázat, že škoda by nebyla nastala, bez této příčiny (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2596/2012, 30 Cdo 1729/2013).

14. Občanské soudní řízení je ovládáno zásadou projednací (nikoliv vyšetřovací), což znamená, že pouze žalobce vymezuje předmět řízení vlastním skutkovým vymezením nároku a s ním korespondujícím petitem požadovaného rozhodnutí. Žalobce nárok na náhradu škody spojil především, z hlediska určení protiprávního jednání a příčinné souvislosti s následnou škodou, s nezákonným rozhodnutím, kterým byl vzat do vazby, v důsledku čehož došlo k zániku podnikatelské činnosti obchodní společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o., když do vazby byl vzat rovněž bratr žalobce J[redacted] H[redacted], který v době rozhodné byl jediným [redacted] této společnosti, přičemž sdílel stejný režim trestního stíhání a ve stejných časových souvislostech jako žalobce. Důsledkem nezákonného rozhodnutí státu tak pozbyla obchodní společnost svého statutárního orgánu a tudíž byla zbavena možnosti řádného obchodního vedení, což vedlo k utlumení podnikatelské činnosti s jejím následným zánikem. Na uvedeném stavu se rovněž podílela negativní medializace sdělovacích prostředků trestního stíhání žalobce. Z uvedeného skutkového vymezení vychází původní znění uplatněné žaloby (ze dne 14. 10. 2005), jakož i uplatnění nároku k předběžnému projednání u Ministerstva spravedlnosti ČR, jakožto ústředního orgánu, do jehož působnosti náleží odvětví státní správy, v němž bylo nezákonné rozhodnutí vydáno (ust. § 9 odst. 1 zákona č. 58/1969 Sb.). V doplnění žaloby ze dne 11. 7. 2006 žalobce navíc spojil požadavek na náhradu škody s nezákonným sdělením obvinění ze dne 17. 6. 1996 (se zahájením trestního stíhání), se všemi důsledky z toho plynoucími, včetně pobytu žalobce ve vazbě. V intencích takto vymezeného nároku lze proto uvažovat o možné opodstatněnosti žaloby. Pakliže původní znění žaloby sice akcentuje příčinnou souvislost mezi tvrzenou škodou a vzetím žalobce (bratra žalobce) do vazby, zmiňuje rovněž nezákonné vznesení obvinění proti žalobci (nezákonné zahájení trestního stíhání), proto nutno za okamžik uplatnění nároku na náhradu škody považovat den, kdy žaloba došla soudu, pročež platí, jak již bylo vysvětleno výše, že nárok na náhradu škody z titulu

nezákonného vznesení obvinění proti žalobci není promlčen.

15. Bylo tedy možno uvažovat o existenci škody v podobě znehodnocení obchodního podílu žalobce na společnosti HGA Úněšov, spol. s r.o. či o ušlém zisku v příčinné souvislosti se vzetím žalobce a bratra žalobce – jako jediného [redacted] společnosti – do vazby. Žalobce právě tímto způsobem vyargumentoval žalobní nárok. Jestliže však náhrada škody, jak je vysvětleno výše, vzniklá v důsledku protiprávní vazby, je promlčena, nutno se soustředit již jen na skutečnost, zda popsaná škoda, respektive její rozsah vymezený žalobou, mohla vzniknout toliko v příčinné souvislosti se sdělením obvinění žalobci, respektive se zahájením trestního stíhání proti němu.

16. Soud prvního stupně postupoval v souladu s pokyny odvolacího soudu, jak byly vyjádřeny v kasačním rozhodnutí pod č. j. 61 Co 16/2016-386, a správně zaměřil dokazování na zjištění skutečnosti, zda tvrzená škoda by vznikla v nezměněné podobě i v případě nevazebního stíhání žalobce. Vzetí bratrů H[redacted], [redacted] firmy HGA Úněšov, spol. s r. o., a dalších externě manažersky spolupracujících osob, do vazby, respektive její prodlužování, připravilo okamžitě společnost o možnost realizace řídící, rozhodovací činnosti a o zastupování společnosti v právních vztazích na nejvyšší úrovni, což samo o sobě představovalo likvidační postup pro společnost, která neměla prostor pro nalezení jakéhokoliv náhradního řešení k zabezpečení provozu firmy. Provedené dokazování však prokázalo, že stejný následek by nastal i při stíhání žalobce (bratrů H[redacted]) nevazebně. Samotné trestní stíhání [redacted] firmy HGA Úněšov, spol. s r. o., odradilo okamžitě a definitivně dodavatele a rovněž velkoodběratele od spolupráce se společností, v důsledku čehož se zcela zastavil obchod s pohonnými hmotami, tj. veškerá provozní činnost společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o. Dodávku pohonných hmot tak ukončil jediný dodavatel společnost Diermeier GmbH se sídlem ve Straubingu ve Spolkové republice Německo, jak potvrdili svědci P[redacted] M[redacted], V[redacted] K[redacted] či S[redacted] H[redacted], neboť po zásahu do činnosti firmy HGA Úněšov, spol. s r. o., nebyla společnost schopna naplňovat podmínky pro uskutečňování dodávek pohonných hmot (sjednaný rozsah odběrů, platební disciplínu), neboť se zastavila veškerá provozní a obchodní činnost společnosti, která tím ztratila finanční zdroje ke krytí dodávek pohonných hmot. Uvedený následek je natolik zjevný a očekávatelný, že nebylo potřebné doplňovat dokazování v součinnosti s tehdejším německým dodavatelem, zvláště pak i s ohledem na dlouhou dobu, která uplynula od rozhodného stavu věci, v důsledku čehož nelze ani očekávat existenci právně relevantního důkazního materiálu či sdělení údajů, jež by přinesly jiný náhled na posuzovanou věc. Soud pak výslechem několika velkoodběratelů (P[redacted] H[redacted] – provozovatele čerpacích stanic; P[redacted] P[redacted] – E[redacted], s. r. o.; V[redacted] M[redacted] – provozovatele čerpací stanice v [redacted]; J[redacted] H[redacted] – provozovatele čerpací stanice v [redacted]; Ing. J[redacted] O[redacted] – jednatele a společníka T[redacted] [redacted], s. r. o.) zjistil, že samotné vznesení obvinění (zahájení trestního stíhání) proti bratrům H[redacted] bylo dostatečným důvodem pro ukončení obchodní spolupráce se společností HGA Úněšov, spol. s r. o., a přijaté řešení bylo pro odběratele definitivní a nezvratné. Pro potřebu trestního stíhání byly zabaveny počítače, veškeré účetnictví, soubory dokumentů potřebné pro provoz firmy, smluvní a ekonomické podklady, společnost tak přišla o údaje ohledně dodavatelů, odběratelů, o závazcích a pohledávkách, o rozpracovaných a minulých dodávkách, o celní dokumentaci (nebylo možno obchodovat se zahraničím), neměla k dispozici evidenci skladových zásob, a jiné. Tyto skutečnosti jsou doloženy z podkladů Policie ČR, jež jsou součástí písemného materiálu ve spisech o trestním stíhání bratrů H[redacted]. Popsaný zásah (nehledě na vazební stíhání [redacted] firmy) by rovněž sám o sobě postačil ke znemožnění další podnikatelské činnosti společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o. Nemožnost provozní a obchodní činnosti společnosti, nemožnost plnit závazky vůči obchodním partnerům a naopak nerealizování inkasa od odběratelů a dlužníků společnosti, se fatálně promítla do solventnosti společnosti a přivodila ztrátu finančního krytí pro případnou realizaci obchodní činnosti společnosti. Ta popsaným jednáním, vedle již sděleného, ztratila rovněž schopnost hradit závazky z leasingových smluv, což vedlo k odebrání vozidel leasingovými společnostmi společnosti HGA Úněšov, spol. s r. o., čímž tato společnost byla zbavena možnosti přepravy pohonných hmot. Společnost HGA Úněšov, spol.

hodu s prvopisem potvrzuje Lucie Grabmüllerová.

s r. o. nebyla ani schopna dostát svým závazkům vůči zaměstnancům firmy na úhradu jejich mzdových nároků.

17. Lze proto uzavřít, že soud prvního stupně splnil veškeré pokyny, kladené na něho v kasačním rozhodnutí odvolacího soudu, a dostatečně zjistil existenci příčinné souvislosti mezi nezákonným vznesením obvinění žalobci (zahájením trestního stíhání) a posuzovanou škodou.

18. Projednávané nároky jsou odškodnitelné jako následek posuzovaného protiprávního jednání, což nebylo v řízení zpochybněno, přičemž v ustálené soudní judikatuře se akceptuje odškodňování újmy v této podobě.

19. Škoda byla vyčíslena za pomoci soudně znaleckého posudku zpracovatele České znalecké, a. s. (znaleckého ústavu). Závěry znaleckého posudku nejsou v rozporu s jinými provedenými důkazy, zejména se znaleckým posudkem Ing. J[redacted] M[redacted] č. 334/2004 ze dne 31. 10. 2004, který si nechal zpracovat žalobce, jsou logicky a přesvědčivě vyloženy, a mají oporu v podkladech, z nichž ocenění vycházelo. Ocenění bylo provedeno výnosovou metodou diskontovaných peněžních toků, k rozhodnému období, na základě analýzy trhu, vývoje odvětví a zpracování finančního plánu společnosti, založeného na výsledcích finanční analýzy zdrojových dat za roky 1994 a 1995. Pokud soudně znalecký posudek konstatoval ve vztahu ke znaleckému posudku Ing. J[redacted] M[redacted], toliko že při zpracování znaleckého posudku bylo vycházeno „z velmi optimisticky nastaveného finančního plánu“, uvedená vytýkaná skutečnost, se nikterak nepromítla do nyní přezkoumávaného rozhodnutí, když Česká znalecká, a. s., zpracovala korigovaný finanční plán, který promítla do znaleckých závěrů posudku, jež jsou účastníky řízení akceptovány, a na nichž je postaveno soudní rozhodnutí. Po zpracování posudku Českou znaleckou, a. s., konstatovala žalovaná, že tento posudek předala k posouzení expertovi v oblasti ekonomiky a účetnictví, s nímž danou problematiku konzultuje, a dospěla k závěru, že soudně znalecký posudek je zpracován kvalitně, na podkladě dostatečných materiálů, proto žalovaná neměla k němu výhrady (viz vyjádření při jednání soudu dne 20. 8. 2015 – č. l. 359 spisu). Z hlediska věcné správnosti či způsobu zpracování, není soudně znalecký posudek rozporován ani v uplatněném odvolání. Nutno připomenout, že znalecký posudek byl zpracován v souladu se zadáním soudu. Odvolací soud pak nemá důvod odchýlit se od přijatých znaleckých závěrů. Ostatně odborné znalecké závěry nemůže soud změnit vlastní úvahou, pouze za využití revizního znaleckého posudku, jehož potřeba provedení nebyla dána, a rovněž ani žalovanou nebylo navrhováno zpracování revizního znaleckého posudku. K odvolací argumentaci o hypotetickém vyčíslení škody nutno konstatovat, že znalecký posudek vycházel z reálných (dostupných) podkladů, z přiléhavé znalecké metodiky a správně uzavřel, že pro zjištění, že společnost by i v dalším období vytvářela zisk, postačí zjištění, jaký byl dosavadní hospodářský vývoj společnosti a předpoklad dalšího vývoje. Odvolací námitka nepřináší nic konkrétního, co by mohlo přinést jiný výsledek znaleckého ocenění škody. Nebýt popsaného zásahu do chodu společnosti, společnost by nadále generovala zisk, konala řádné valné hromady a nic by nebránilo tomu, aby valná hromada případně rozhodla o výplatě podílu na zisku. Do výsledku ocenění škody nelze promítnout možnost jakýchkoliv (abstraktních) nahodilých událostí, které bez souvislosti se zjištěným skutkovým stavem věci žalovaná namítala.

20. Pro přehlednost nutno poznamenat, že žalobou původně uplatněný nárok byl vyčíslen na 15 206 350 Kč. Rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 7. 8. 2012, č. j. 14 C 283/2005-199, byla žalobci přiznána náhrady škody ve výši 444 250 Kč a rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 20. 8. 2015, č. j. 14 C 283/2005-363, byla žaloba zamítnuta pro částku 2 678 550 Kč. K projednání v předmětném řízení tak zůstal nárok ohledně částky 12 083 550 Kč.

21. S ohledem na sdělené proto odvolací soud postupem podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil napadený rozsudek jako věcně správný a zákonný, včetně nákladového výroku, ve vztahu k němuž soud prvního stupně správně aplikoval ust. § 142 odst. 3 o. s. ř., s argumentací, jež je přiléhavě vysvětlena v bodě 36 odůvodnění písemného vyhovení rozsudku, na něž odvolací soud

hodu s prvopisem potvrzuje Lucie Grabmüllerová.

pro stručnost tohoto rozhodnutí odkazuje. Změněné, za použití ust. § 220 odst. 1 o. s. ř., byly toliko lhůty ke splnění uložených platebních povinností žalované, s ohledem na proceduru potřebnou k výplatě tohoto plnění ze strany státu, a to na délku třiceti dnů od právní moci rozsudku (ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.).

22. Rozhodnutí o nákladech odvolacího řízení vychází z ust. § 224 odst. 1 za použití ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., když plně úspěšnému žalobci byla přiznána náhrada těchto nákladů ve výši 119 644,80 Kč, jež sestává z náhrady odměny za právní zastoupení žalobce za dva úkony právní služby podle ust. § 6 odst. 1, § 7, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g), k), vyhl. č. 177/1996 Sb. po 49 140 Kč, z náhrady dvou režijních paušálů 600 Kč, což představuje plnění v částce 98 880 Kč, k níž je nutno připočíst náhradu 21 %, DPH z tohoto plnění ve výši 20 764,80 Kč. Lhůta ke splnění této platební povinnosti byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné za předpokladu, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Plzeň 23. dubna 2019

JUDr. Marta Havlová v. r.
předsedkyně senátu

hodu s prvopisem potvrzuje Lucie Grabmüllerová.